

Negatywne skutki hałasu mogą być szczególnie odczuwalne dla mieszkańców dużych miast. Aby odpowiednio zaplanować działania naprawcze w wielu metropoliach, sporządza się opracowanie, zwane strategiczną mapą hałasu. Co przedstawiają takiego rodzaju dokumenty i jakie jest ich zastosowanie?

W dzisiejszych czasach wiele czynników wpływa na pogarszające się zdrowie społeczeństwa. Jednym z nich jest niebezpieczny dla zdrowia hałas. W dużych miastach towarzyszy nam każdego dnia i niestety trudno wyeliminować go na stałe. Potrafi być bardzo uciążliwy i zakłócać upragniony spokój, a nawet powodować poważne choroby. W organizmie człowieka ekspozycję na nadmiar tego rodzaju dźwięków i ich długoterminowe oddziaływanie, mogą pojawiać się negatywne skutki, takie jak:

- osłabienie lub uszkodzenie słuchu,
- zmiany układu nerwowego i psychiki (np. stres, zmęczenie i senność, rozdrażnienie czy spadek koncentracji),
- uszkodzenia narządów wewnętrznych (np. choroba niedokrwienna serca).

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo ochrony środowiska dopuszczalne poziomy hałas określa Minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z Ministrem właściwym do spraw zdrowia. Zostały one określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U. 2014 poz. 112).

Dopuszczalne poziomy hałas zróżnicowano w zależności od:

- rodzajów wskaźników (wskaźniki długookresowe lub wskaźniki do bieżącej kontroli),
- rodzajów obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu (drogi, linie kolejowe, lotniska, przemysł),
- okresów, do których odnoszą się poziomy hałas (pora dzienna lub nocna),
- rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej (strefa śródmiejska, tereny mieszkaniowo-usługowe, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny szpitali, tereny domów opieki społecznej, tereny związane z pobytem dzieci).

W jakim celu powstaje strategiczna mapa hałasu?

Prezydenci miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. są zobligowani do sporządzenia strategicznych map hałasu. Obowiązek ten jest nałożony na nich Ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 118 ust.3), która uwzględnia zapisy Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Strategiczne mapy hałasu opracowuje się w celu całościowej oceny narażenia ludzi na hałas z różnych źródeł na danym obszarze, albo do sporządzania ogólnych prognoz dla danego obszaru. Dodatkowo Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek udostępniania tego rodzaju map w celu informowania społeczeństwa.

Jakie informacje można znaleźć w strategicznych mapach hałasu?

Szczegółowy zakres danych, który musi zostać ujęty na strategicznych mapach hałasu, jest określony Rozporządzeniem Ministra i Klimatu Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. (dz.U. 2021 poz. 1325 z późn. zm.). Mapy składają się z dwóch części – opisowej i graficznej.

Część opisowa map akustycznych obejmuje informacje takie jak:

- charakterystyka terenu, dla którego została sporządzana mapa,
- identyfikacja i charakterystyka źródeł hałasu (hałas drogowy, hałas szynowy, hałas lotniczy, hałas przemysłowy),
- przedstawienie wyników pomiarów hałasu wykonanych lub pozyskanych na potrzeby sporządzenia map,
- wykaz terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu,
- wykaz danych liczbowych dotyczących ludności narażonej na hałas,
- propozycja działań, w zakresie ochrony przed hałasem, planowanych w ciągu 5 lat oraz w ciągu 6-10 lat licząc od roku następującego po roku sporządzenia mapy,
- streszczenie części opisowej sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Natomiast część graficzna zawiera m.in. mapy:

- terenów objętych ochroną akustyczną,
- prezentujące zasięgi oddziaływania hałasu,
- terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu,
- przedstawiające rezultaty działań planowanych do realizacji w ciągu 5 lat.

Strategiczna mapa hałasu wskazuje obszary szczególnie narażone na hałas oraz takie, które wymagają podjęcia działań w celu jego ograniczenia. Da się z niej także odczytać, gdzie znajdują się tereny ciszy i spokoju. Dzięki temu, że jest ogólnodostępna, można z niej skorzystać np. podczas wyboru miejsca na budowę domu.

Źródło: IP